

Sondy do nitra internetu XCVIII

Download manažer – komfortní stahování souborů

Na rozdíl od internetových akcelérátorů, které napomáhají s různou mírou úspěšnosti urychlit načítání webových stránek, je download manažer (download manager) daleko užitečnějším pomocníkem. Download manažer slouží k velmi komfortnímu a často využívanému stahování i velmi objemných souborů na pevný disk počítače. Download manažery jsou často označovány stahovací manažery, správce stahování nebo stahovače souborů.

Plnohodnotný download manažer se pozná podle schopnosti zajistit při stahování souborů současně tři základní funkce:

1. alespoň minimální urychlení stahování,
2. přerušování a navazování stahování,
3. plánování a načasování stahování.

Ne všechny programy, které se označují jako download manažer, zvládají všechny tři funkce, avšak jediné jejich kombinací vzniká opravdový pomocník při stahování objemných souborů. (obrázek)

Urychlení stahování

Urychlení stahování bývá zajištěno dvojnásobem. Prvním a nejčastějším je dělení stahovaného souboru na různé části,

manažerů oblíbilo možnost přerušovat a opět navazovat stahování objemných souborů, čímž se stahování objemných souborů stává reálné i na pomalém a nespolehlivém připojení, jako je například GPRS.

Podporuje-li funkci navazování a přerušování download manažer, ještě zdaleka není vyhráno. Funkci musí podporovat i server, ze kterého je soubor stahován, což je už více méně pravidlem.

Plánování a načasování stahování

Uživatelé často stahují soubory v noci nebo po dobu své nepřítomnosti u počítače. Důvod je prostý – nepotřebují internet a tak celý rychlostní potenciál připojení může být věnován stahování souborů. Plánování stahování je výhodné i tehdy, pokud potřebujeme stahovat soubory mimo špičku u vytáčeného připojení přes pevnou telefonní linku.

Doplňkové funkce

Mezi různé doplňkové, avšak pro mnohé uživatele důležité funkce patří například:

- historie stahování,
- odpojení od internetu po dokončení stahování,
- automatické rozbalení stahovaných ZIP archivů,

- nastavení automatického přihlášení na stránky zabezpečené heslem,
- prověření staženého souboru antivirovým programem.

Vhodnou funkci download manažerů je paradoxně i omezení rychlosti stahování. Potřebujete-li při stahování velkého souboru současně nerušeně používat internet, jednoduše lze nastavit omezení rychlosti na určitou hodnotu. Soubor nebude stahován větší rychlostí, než je definováno, zbytek přenosové rychlosti lze využít volně pro souběžnou činnost s internetem.

Download manažery a prohlížeče

Ke správné funkci download manažera je potřebná spolupráce s internetovým prohlížečem. Není nutná, ale bez ní je používání download manažera poněkud nepraktické.

V ideálním případě při stahování vybraného typu souboru (EXE, ZIP,

RAR a podobné) se download manažer spustí automaticky.

Kde s freeware a shareware download manažery začít?

www.snapfiles.com

www.slunecnice.cz
www.stahuj.cz
www.studna.cz

Ing. EVŽEN VANĚK

EVANEK Web Design Studio
evanek@evanek.cz

OBJEV ROKU 2005

Šestý ročník soutěže

Na základě hlasování veřejnosti byly vybrány z webů, které uspěly v předchozích pěti ročnících soutěže Objev roku, čtyři následující:

obec Bolatice

www.bolatice.cz

(4186 obyvatel, Moravskoslezský kraj, Tip roku 2000)

obec s přenesenou působností Jirkov

www.jirkov.cz

(21 056 obyvatel, Ústecký kraj, Objev roku 2004)

obec s rozšířenou působností Dačice

www.dacice-mesto.cz

(7958 obyvatel, Jihočeský kraj, Tip roku 2001)

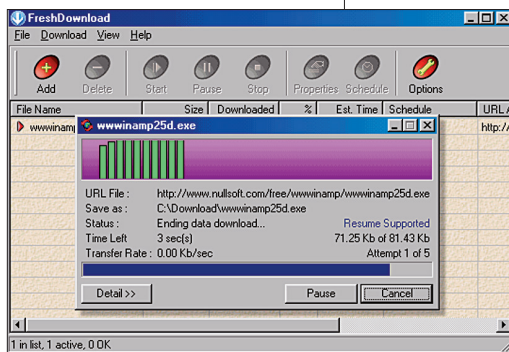
Dobrovolný svazek obcí

Toulovcovy Maštale

www.mastale.cz

(Objev roku 2002).

Kategorie LAUREÁTI má své vítěze

Download manažer Fresh Download společnosti SnapFiles

přičemž pro každou z nich je vytvořeno vlastní připojení. Tímto způsobem se stahování citelně urychlí, a to i na připojeních s nízkou rychlostí přenosu. Výjimkou není až 300% zrychlení stahování dat z internetu. Takovéto hodnoty zrychlení však zdaleka nejsou pravidlem. Zvýšení rychlosti totiž závisí na řadě dalších faktorů.

Druhou možností je funkce pro hledání méně zatíženého a rychleji běžícího serveru s totožným souborem. Tato funkce je zatím u download manažerů spíše výjimkou.

Přerušování a navazování stahování

Mnoho uživatelů si u download

PŘIPRAVUJETE REKONSTRUKCI? POMŮŽEME VÁM!

Žádejte u vašich dodavatelů gastrotechniky

FAGOR

spolehlivý pomocník

Vysoká profesionalita
Překvapivě dobrá cena
Okamžité dodání

Osvědčené ve všech provozech veřejného stravování

- školní jídelny
- domovy důchodců
- dětské domovy
- závodní jídelny

FAGOR GASTRO CZ S.R.O.

Trěbohostická 9, 100 00 Praha 10

Tel.: 274 774 551

Fax: 274 773 256

www.fagorgastro.cz

Information commons 6

Knihovna jako dobrá webovská stránka: Přitažlivá, účelná, snadno dostupná a uživatelsky přívětivá

Jedním z nositelů myšlenky information commons (IC) je knihovna Murrey Atkins (MAL)

<http://library.uncc.edu> na Univerzitě Severní Karolíny www.uncc.edu v městě Charlotte. Měla jsem možnost tuto knihovnu navštívit se skupinkou knihovníků a jedním zástupcem IITS (Středisko instruktážních a technických služeb) z Longwood University. Na MAL je za IC zodpovědný Dr. Russell Bailey, který koncepci IC velmi zpopularizoval nejen v USA, ale nedávno také u nás. Knihovna MAL je vytvořena jako kompaktní celek, který staví na koncepci information commons, a to jak ve smyslu fyzického uspořádání, vzhledu a architektonické koncepce, tak i ve smyslu řízení, vzdělávání a najímání lidí, organizace vnitřních procesů a strategického řízení knihovny z hlediska jejích vazeb na cílové skupiny a okolí. Obslužný pult s názvem „Information Desk“ je fyzickým jádrem information commons. V této knihovně pult obsluhují vždy dva lidé s výjimkou nočních služeb (knihovna je otevřená 24 hodin denně, 7 dní v týdnu), jeden je knihovník trénovaný především na referenční služby, druhý je student trénovaný v oblasti IT.

Oddělení IT, které sídlí přímo v knihovně, má na starosti správu ICT a kromě toho také trénink lidí a studentů zaměstnaných v knihovně jako brigádníci. Kromě toho ale probíhá tzv. „cross training“, což znamená, že každý odborný knihovník a lidé z IT učí ostatní své kolegy tomu, co umí, ukazují jim, jak dělají svoji práci, s čím pracují a co mohou nabídnout. Organizaci tohoto vzdělávání zde má na starosti jedna knihovnice, která nám sdělila, že pořádají asi čtyři půlhodinová setkání za týden. Ideálně by tedy knihovníci i lidé z IT měli přinejmenším vědět, co dělají ostatní a na koho se s čím obrátit, snahou však je i určitý multiplikační efekt důležitý právě pro správný chod information commons. Funkcí hlavního obslužného pultu je tedy vyřešit jakýkoliv dotaz návštěvníka knihovny a to nejen toho, kdo k pultu fyzicky přijde a zeptá se, ale pult vyřizuje i dotazy po telefonu a e-mailu (jedna z myšlenek IC je vytvořit pro klienty knihovny jeden jasný přístupový bod, přes který se dostanou ke všemu, co knihovna nabízí, a to 24 hodin denně, 7 dní v týdnu – tímto bodem je fyzicky tento pult a jinak je to jedno telefonní číslo s tónovou navigací, jedna e-mailová adresa a WWW stránka). Téměř všichni, se kterými jsem měla možnost diskutovat, potvrdili, že velká část těchto dotazů se netýká pouze služeb knihovny

a že knihovna ve stále větší míře zodpovídá dotazy vyplývající z jejího propojení s vnějším okolím, tedy v tomto případě IT oddělením a univerzitou jako takovou. Jak shrnul Russell Bailey, information commons jsou integrované veřejné služby, integrované nejen v rámci služeb knihovny, ale i v rámci vnějších vazeb knihovny.

Významným jádrem každé odborné knihovny jsou referenční služby, které například nabízejí pomoc při výběru literatury pro určitý výzkum, složitější rešeršní dotazy, hledání ve více databázích a více typech zdrojů. Může ale také jít o tzv. library instruction, což znamená, že si student nebo pedagog vyžádá jakési zacvičení pro správné využívání knihovních služeb a zdrojů nebo může jít o výuku, jak používat určitý software na zpracování informací získaných v knihovně. Spor kolem odborných a neodborných dotazů jsem naznačila v jednom z předchozích dílů seriálu. Russell Bailey jej přímo označil jako „knihovnícky šovinismus“. Jde o to, že odborní knihovníci jsou v IC nuceni zodpovídat jakékoliv dotazy, tedy teoreticky i dotazy na to, kde se nachází toalety nebo kde je nejbližší fotokopírka. Určitá rezistence personálu knihovny pak může způsobit, že odborníci na určitou problematiku budou vyžadovat, aby dotazy na jejich oblast směřovaly výhradně na ně. A naopak, často můžeme slyšet námitku, že zatímco bude profesionál zodpovídat otázku, kde se nacházejí toalety, může přijít jiný čtenář právě s otázkou na „jeho“ oblast, ale tu mu bude muset zodpovědět na

FOTO: AUTORKA (2x)

Jak se zdá, studenti se v knihovně skutečně cítí dobře a jsou inspirováni ke kreativní práci. Například tohoto studenta jsem zachytila u jednoho ze špičkově vybavených PC, jak si lepi jakousi koláž na čtvrtku. Lepidlo se přitom nebezpečně přibližovalo k elegantní černé klávesnici...

danou oblast méně zkušený odborník. MAL se snaží tento problém řešit právě tréninkem a podporou kooperace personálu v tom smyslu, že vyřizování dotazu směřuje na toho odborníka, který je k dispozici a který má k obsahu dotazu nejbližší. Presentation services jsou pro naše knihovny něčím novým. Jde o službu, která integruje knihovni a IT služby. Studenti si prostřednictvím zdrojů a služeb knihovny vyhledají potřebné materiály nebo si je přinesou do knihovny. Zde si je pak mohou zpracovat do požadované podoby. Počítače, vybavené prezentačním softwarem, jim umožní vytvořit nejen textový dokument, ale třeba PowerPointovou prezentaci, zpracovat data pomocí SPSS (software na zpracování statistických dat) nebo vytvořit film (MAL má laboratoř na tvorbu grafiky, střih videa a zvuku, tvorbu audiovizuálních materiálů). Knihovna totiž provozuje laboratoře s odpovídajícím vybavením a navíc půjčuje

digitální fotoaparáty, kamery, DVD přehrávače a notebooky. Celkem 150 PC stanic je v knihovně rozmístěno buď tak, aby studenti měli relativně klid na individuální práci, nebo aby u nich mohla pracovat skupinka studentů případně i s pedagogem. K účelům práce ve větších skupinách nebo na rozsáhlejších projektech pak slouží řada různých velikých „study rooms“, tedy místností určených ke studiu. Ty jsou volně přístupné komukoliv z oprávněných uživatelů knihovny na principu „kdo dřív přijde...“.

Mgr. PETRA JEDLIČKOVÁ
Ikaros
jedlickova@ikaros.cz

Použitá literatura:

BAILEY, Russell, TIERNEY, Barbara. The information commons redux: Concept, Evolution, and Transcending the tragedy of the commons. Str. 277-286. In.: The Journal of Academic Librarianship, Roč. 28, č. 5 (2002).

BEAGLE, Donald. Conceptualizing an Information Commons. Str. 82-89. In.: The Journal of Academic Librarianship, Roč. 25, č. 2 (1999).

HALBERT, Martin. Lessons from the Information Commons frontier. Str. 90-91. In.: The Journal of Academic Librarianship, Roč. 25, č. 2 (1999).

TRAMDACK, Philip J. Reaction to Beagle. Str. 92-93. In.: The Journal of Academic Librarianship, Roč. 25, č. 2 (1999).

Internetové zdroje:

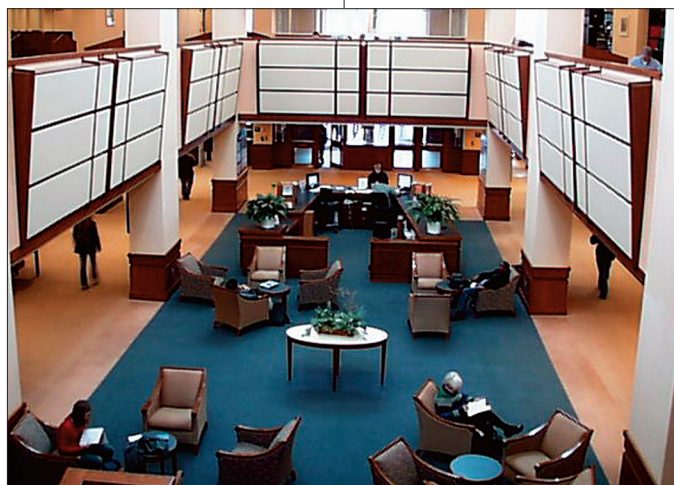
www.inforum.cz/inforum2005/prispevek.php?prispevek=32 (přednáška R. Baileyho „Information Commons - služby pro studenty a vědce: revoluce ve službách v oblasti elektronických zdrojů a elektronického publikování ve vědě“ na konferenci Inforum 2005)

www.ikaros.cz/Clanek.asp?ID=200403006 (rozhovor s R. Baileyem „Nechceme-li vytvářet knihovny minulosti, musíme vyjít vstříc našim klientům dřív, než to udělá někdo jiný“ v časopise Ikaros)

<http://libweb.uncc.edu/library/infocom> (starší stránka knihovny s dokumenty o IC)

www.library.uncc.edu/infocommons (brožury, PP prezentace a další materiály k IC)

<http://library.uncc.edu> (současná WWW stránka knihovny)

Knihovna má šest pater, toto je pohled do jejího centra, tedy hlavního proskleného „komínu“, který prochází skrze celou knihovnu. V přízemí se nachází obslužné pulty, asi šedesát stanic PC a ve dvoraně, která je naznačena modrým koberecem, jsou pohodlná místa k sezení. Jak nám sdělil náš průvodce, Russell Bailey, estetické prostředí knihovny by mělo povzbuzovat její uživatele k povznášející, kvalitnější a tvořivější práci. Fotografie nám dává pohled na knihovnu odzadu, zcela vzadu tedy vidíme hlavní obslužný pult, který návštěvník uvidí po vstupu do knihovny jako první...